

Σοφίας Λόγοι: Μια νέα ενότητα στην Πεμπτουσία

/ [Πεμπτουσία](#)

“...όταν γαρ έθνη τα μη νόμον έχοντα φύσει τα του νόμου ποιή, ούτοι νόμον μη έχοντες εαυτοίς εισι νόμος, οίτινες ενδείκνυνται το έργον του νόμου γραπτόν εν ταίς καρδίαις αυτών, συμμαρτυρούσης αυτών της συνειδήσεως και μεταξύ αλλήλων των λογισμών κατηγορούντων η και απολογουμένων...» (Ρωμ. 2,14-15).

Ερμηνεύοντας το παραπάνω χωρίο της μεγαλύτερης σε έκταση επιστολής του Αποστόλου Παύλου, της προς Ρωμαίους, ο σπουδαίος και λόγιος διδάσκαλος του Γένους Νικηφόρος Θεοτόκης (Κέρκυρα 1731 – Μόσχα 1800) γράφει:

«Όταν οι εθνικοί,..., οι μη έχοντες τον νόμον του θεού τον γραπτόν, υπό της φύσεως οδηγούμενοι, ποιώσι τα υπό του νόμου παραγγελλόμενα, φανερόν εστιν, ότι ούτοι, ήγουν αυτοί οι εθνικοί, μη έχοντες τον θείον νόμον, νομοθετούσιν εαυτούς. Ταύτα δε διδάσκουσιν ημάς, ότι εις την ανθρώπινον φύσιν εστίν εμπεφυτευμένος νόμος, όστις οδηγεί τον άνθρωπον προς την φυλακήν του νόμου του θεού. Ούτος δε εστιν ο λεγόμενος φυσικός νόμος. Διά της οδηγίας δε τούτου του φυσικού νόμου ο Άβελ, ο Ενώχ, ο Νώε, ο Μελχισεδέκ, ο Αβραάμ, και πάντες οι προ νόμου δίκαιοι εφύλαξαν τα διδασκόμενα υπό του γραπτού νόμου. Αυτοί μη έχοντες νόμον γραπτόν, εγένοντο νόμος εαυτοίς. Αυτοί ενομοθέτουν εαυτούς, διά

του φωτός της φύσεως οδηγούμενοι» [1].

Αποτελεῖ βασική θεολογική και ανθρωπολογική αντίληψη της Εκκλησίας ὅτι το κατ' Εἰκόνα, ἔστω και αμαυρωμένο ἀπὸ την πτώση και την αμαρτία ενυπάρχει, διατηρεῖται και ενεργεῖ σε κάθε ἄνθρωπο ο οποίος γεννιέται στην Γῆ. Αυτό σημαίνει ὅτι ἀκόμη και ἐκεῖνοι που δεν γνώριζαν στα ἀρχαία χρόνια το νόμο του Θεοῦ, ὅπως ἐκεῖνος δόθηκε στον θεόπτη Μωυσή στο ὄρος Σινά, ἀλλά και ἐκεῖνοι οἱ οἱ οποίοι δεν καθάρισαν το κατ' Εἰκόνα με το λουτρό της παλιγγενεσίας, δηλαδή του Βαπτίσματος, δεν εἶναι παντελῶς ἀμέτοχοι του θεοῦ νόμου. Ὅπως μας ἀναλύει παραπάνω ο Νικηφόρος Θεοτόκης ἐρμηνεύοντας τον Ἀπόστολο Παῦλο, ὑπάρχει νόμος ἔμφυτος μέσα στην ἀνθρώπινη φύση ο οποίος μαρτυρεῖται ἀπὸ την ἀνθρώπινη συνείδηση. Ἐτσι παρατηρεῖται ὅτι σε μέρη της Γῆς και του ἀνθρώπινου πολιτισμοῦ ὅπου δεν ἔφτασε και δεν στέρωσε το εὐαγγελικό μήνυμα ὑπήρχαν και ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ οποίοι ἐργάσθηκαν ἐσωτερικά στο θεῖο δῶρο του «εμπεφυτευμένου νόμου» και ἀνέπτυξαν λεπτά πνευματικά αἰσθητήρια. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς της ἐργασίας τους ἦταν να ἀφήσουν στην ἀνθρωπότητα κληρονομία την σοφία τους ἡ οποία φώτισε και καθοδήγησε της κοινωνίες της ἐποχῆς τους και ἐνήργησε ως ἀνάχωμα στην παντελή ἀλλοτρίωση του ἀνθρώπινου γένους.

Τέτοιες προσωπικότητες παρουσιάστηκαν σε ὅλες τις ἐποχές, σε ὅλους τους πολιτισμούς, σε ὅλη την ἱστορία. Πρόσωπα τα οποία μετείχαν ολοθύμως στην ἀναζήτηση της ἀλήθειας τόσο θεωρητικά ὅσο και πρακτικά. Η χριστιανική παράδοση και ἰδιαίτερος οἱ Πατέρες της Εκκλησίας ἀπὸ νωρῆς ἐπέδειξαν ἰδιαίτερη εὐαισθησία και δυνατότητες πρόσληψης της θύραθεν σοφίας και γνώσης, θεωρώντας την ως ἀπαύγασμα της κατ' Εἰκόνα δημιουργίας του ἀνθρώπου και ἐγκεντρίζοντάς την στο Σῶμα της Μοναδικῆς Ενυπόστατης Ἀλήθειας, του

Χριστού, στην Εκκλησία.

Στο πνεύμα αυτό η Πεμπτουσία προσφέρει στους αναγνώστες της μία καινούργια ενότητα με τίτλο «Σοφίας Λόγοι», όπου θα παρατίθενται ωφέλιμα αποφθέγματα της θύραθεν σοφίας και γνώσης.

Τα αποφθέγματα αυτά δεν θα αποτελούν μόνον χρήσιμες παραινέσεις, αλλά θα υπενθυμίζουν συνεχώς ότι η ανθρώπινη φύση έχει πλαστεί «καλή λίαν» και με προορισμό την τελείωσή της μέσα στο Φως του Αρρήτου Κάλλους. Το Φως το οποίο, ιδιαιτέρως τις ημέρες αυτές της Πασχάλιας Περιόδου, η Εκκλησία μας το βιώνει ως πληρούν τα πάντα: ουρανόν, Γην και καταχθόνια.

Ευχόμαστε σε όλους να ευφρανθούν από το πεντόσταγμα της ανθρώπινης σοφίας θεωρώντας το πάντα μέσα από το Ανέσπερο Φως της Αναστάσεως.

1. Νικηφόρου Θεοτόκη, *Ερμηνεία εις την Προς Ρωμαίους Επιστολήν του Παύλου την Αναγινωσκομένην τη Δευτέρα Κυριακή, Κυριακοδρόμιον, Μόσχα 1796, σ. 120-121.*